

Temaplan

Stavanger Kulturskole
2023-2027

Stavanger
kommune

« Til deg som er barn eller ung i Stavanger

Du har rett til kunst og kultur! Derfor skal kulturskolen være en del av livet ditt - den skal se deg og dine interesser. Samtidig skal den utfordre deg, den skal få deg til å se og høre nye ting, og den skal henge sammen med samfunnet rundt deg. Kulturskolen skal spørre deg om råd og være tilstede der du er og vise deg kunnskapen og engasjementet den rommer.

Men viktigst; kulturskolen skal være for alle barn og unge, hele året slik at du kan være der sammen med noen du kjenner og noen du ikke kjenner, og få erfaringer som vil bety noe for deg! »

- Kulturskolemanifestet (KIL 2020)

Stavanger
kommune

Innhold

- 4. Innledning
- 5. Prosess og medvirkning
- 6. Historikk
- 7. Våre tilbud
- 9. Forankring og overordnede målsettinger
- 10. Verdigrunnlag
- 13. Sammendrag hovedsatsninger
- 14. Kulturskolen i et bærekraftsperspektiv
- 15. Nærvær og synlighet
- 19. Fordypningsprogram i alle fag
- 23. Utvikling av kjernefagene
- 24. Inkludering, mangfold og ungdomskultur
- 26. Kulturskolen som attraktiv arbeidsplass
- 27. Kulturskolen som samskapingsaktør
- 32. Kostnadsoversikt
- 33. Statistikk
- 34. Litteraturliste

Foto: Anne-Lise Norheim

Innledning

Stavanger Kulturskole ble grunnlagt i 1961. Siden den gang har skolen vokst fra å bestå av 1 lærer og 15 strykeelever til å i dag være en av landets største kulturskoler. Ved starten av planperioden får ca. 3750 elever i alderen 0-19 år ukentlig undervisning innen musikk, teater, dans og visuelle kunsthøgskolen. Stavanger Kulturskole tilbyr også musikkterapi for barn, voksne og eldre i kommunen. Utover å være en undervisningsinstitusjon, er Stavanger kulturskole en viktig kulturaktør med over 200 årlige arrangement og samarbeid med både profesjonelt og frivillig kulturliv.

Tross denne imponerende ekspansjonen har Stavanger Kulturskole fortsatt mulighet til å nå mange flere elever og brukere. Skoleslaget er viktigere enn noen gang. Gjennom kunsthøgskolen utvikler elevene evne til å se andre og forstå andres perspektiv. Elevene utvikler eget uttrykk og selvrefleksjon, egenskaper viktige å dyrke i en tid der samfunnet preges av økende polarisering og populisme.

Kunsthøgskolen representerer en immateriell kulturarv som kulturskolen bidrar med å ivareta. I grunnskolen skjer det gjennom fagfornyelsen en nysatsning på praktisk estetiske fag etter flere års nedprioritering av kunsthøgskolenes plass i skole og lærerutdanninger. Flere barn og unge skal inkluderes og gis rom for mestring. Kommunen skal legge til rette for ulike mestringsarenaer. I dette arbeidet er kulturskolen en svært viktig samarbeidspartner. I fremtidens kulturskolen ligger et nesten uendelig mulighetsrom for nye undervisningstilbud og nye samarbeid.

Prosess og medvirkning

Temaplan for Stavanger Kulturskole 2023-2027 gir en oversikt over de tilbud skolen gir ved inngangen til planperioden. Videre angir planen utviklingsoppgaver, hovedutfordringer og muligheter for skolen.

Det har vært bred medvirkning i utarbeidelse av planen. Lærerstaben og ledergruppen har jobbet jevnlig med innhold til planen på plandager og teammøter. En arbeidsgruppe bestående av tillitsvalgt, verneombud, to lærere, to avdelingsledere og rektor har hatt jevnlige møter for å jobbe med tekst, prosess og overordnede målsettinger. Temaplanen har vært til orientering i kulturskolens politiske styre. Innspill har vært hentet fra elevrådet samt gjennom en utstrakt brukerundersøkelse. 400 elever og foresatte svarte på undersøkelsen. Skolen har også hentet innspill gjennom eget dialoghjørne og utdelte skjema på Åpen Dag både for kulturskolen i juni og som del av familiedag med Stavanger Symfoniorkester i september 2022. Som siste ledd i arbeidet før politisk behandling er planen sendt ut til siste innspillrunde internt og eksternt til fagstab, lærere, skoler og ikke minst samarbeidspartnere i Bjergstedparken.

«Min beste kulturskoleopplevelse er forestillingen før korona, vi hadde det skamgøy!»

«Kulturkarusell i SFO-tiden er genialt!»

«Gitarlæreren min Marius hadde spurt om jeg ønsket å fremføre under konsert. Det at han overbeviste meg lærte meg mye om meg selv i ung alder.»

«Kulturskolen bygger fantastisk miljø, får elevene til å trives og skaper fellesskap og samhold med trygge rammer.»

Stavanger kulturskole

Historikk

Fra enkel oppstart i 1961 til å bli en av landets største kulturskoler. Her er noen av de viktigste hendelsene i skolens historie.

1961

Oppstart

I 1961 ansatte Nemnda for sang og musikk i skolen i Stavanger en folkeskolelærer som fikk noen timer fri fra sin ordinære grunnskolestilling til å skaffe strykeelever og sette i gang et strykeorkester. Skolen startet den gang med 15 strykeelever.

1967

Navnebytte

Skolen endret navn til Stavanger musikksskole og hadde nå 600 elever.

1992

Opplæring i dans

Skolen startet opplæringstilbud i dansefag.

2001

Flere fag og nytt navn

I 2000 ble det åpnet for undervisning i visuelle kunsthøgskole. I 2001 ble også undervisning i teater tilbudt. Nye fag krevde nytt navn: Stavanger kulturskole.

2012

Nytt kulturskolebygg

Kulturskolen flyttet inn i nytt, flott kulturskolebygg - med særst godt tilpassede undervisningsrom! Bygget ble tildelt Statens byggeskikkpris i 2013 og huser i dag undervisning for om lag 2000 av skolens elever.

2020

Kommunesammenslåing

Stavanger, Finnøy og Rennesøy kommune slås sammen.

2022

Ny temaplan

Kulturskolen har nå 3835 elevplasser, fordelt på 131 lærere og om lag 85 undervisningstilbud. Den nye temaplanen tar for seg videre utvikling av skolen og våre satsningsområder.

Våre tilbud

Samspillsfag

Korps
Bandskole
Gitarorkester
Tverrfløytekor
Strykeorkester
Musikkterapigruppe
Slagverkensemble
Storband
Kor

Dans

Ballett
Hip-hop
Jazzdans
Tilbud for voksne
Samtidsdans
Showjazz
Tåspiss

Visuelle Kunstfag

Tegning
Billedkunst
Animasjon

Musikk

Orgel
Stryk
Musikkterapi
Blåseinstrumenter
Piano og trekkspill
Gitar og bass
Låtskriving
Slagverk
Harpe
Vokal

Fordypning

Piano
Teaterkompaniet
Unge talenter Bjergsted
Vokal
Stryk
Dans

Teater

Teatergrupper
Teaterkarusell

0-8 år

Musikklek
Danselek
Kulturkarusell
Musikk fra livets begynnelse
Barneballett
Barnedans

Bredde – kjerne - fordypning

Stavanger kulturskole organiserer sine tilbud i tre løp gjennom bredde, kjerneprogram og fordypning.

Breddeprogram

Breddeprogrammene er elevenes inngangsport til kulturskolen. Undervisningen kjennetegnes av at den organiseres i grupper som helårstilbud eller introkurs. En rekke av breddetilbudene gis ute i kommunedelene. Målet er å bli kjent med fagene og utforske egne kreative evner i møte med likesinnede, uten krav til jevnlig egenøving. Det er et mål å styrke breddeprogrammet i planperioden for at kulturskolen skal nå flere elever.

Kjerneprogram

Kjerneprogrammet består av individuell undervisning på sang og instrumenter i tillegg til et bredt spekter av gruppeundervisning innen alle skolens fag. I kjerneprogrammet ligger det at elevene skal øve jevnlig hjemme mellom undervisningstimene. Undervisningen gis på flere nivå fra nybegynner til viderekommen, og er mer spisset og individuelt tilpasset enn i breddeprogrammene. I kjerneprogrammet forberedes også elever som ønsker seg videre på fordypningsprogram. I planperioden vil en jobbe med å videreutvikle kvaliteten i kjerneprogrammet. Det må også jobbes med å styrke og å få flere kjernefagstilbud ut til kommunedelskulturskolene.

Fordypningsprogram

I fordypningsprogrammet økes kravene til egeninnsats hos elevene. Opptak ved programmene krever gjerne anbefaling fra lærer eller opptaksprøver. Undervisningen gis både individuelt og i grupper. Undervisningen vektlegger utvikling av kreative evner, teknisk utførelse, selvstendig uttrykk og kunstnerisk kompetanse. I fordypningsprogrammet økes undervisningsmengden og det tilbys gjerne supplerende fag som teorifag og ekstra samlinger. Programmet skal gi elevene nok forberedelse og kompetanse til å kunne satse på høyere utdanning nasjonalt og internasjonalt innen sitt kunstfag. I planperioden vil en utvikle fordypningstilbud innen alle fag.

Forankring og overordnede målsettinger

Lovfesting og organisering

- «Alle kommuner skal alene eller i samarbeid med andre kommuner ha et musikk- og kulturskoletilbud til barn og unge, organisert i tilknytning til skoleverket og kulturlivet ellers» - Opplæringslovens paragraf §13-16
- FNs barnekonvensjon artikkel 30 angir barnets rett til å delta i lek og fritidsaktiviteter som passer barnets alder og til fritt å delta i kulturliv og kunstnerisk virksomhet. Videre angir barnekonvensjonen barnets rett til fullt ut å delta i det kulturelle og kunstneriske liv der partene skal oppmuntre tilgangen til egnede og like muligheter for kulturelle, kunstneriske, rekreasjons- og fritidsaktiviteter.
- Stavanger Kulturskole forankrer sine aktiviteter i Nasjonal rammeplan for kulturskoler (2012).
- Stavanger Kulturskole er siden kommunesammenslåingen 2020 administrativt organisert i Oppvekst og politisk organisert i Kultur i Stavanger Kommune. Skolen har et eget politisk styre bestående av fem politikere oppnevnt av bystyret, en representant for interesseorganisasjonen NMF, en elevrådsrepresentant, en representant for de ansatte og to representanter for ledelsen i kulturskolen.

«Alle barn har rett til hvile, fritid og lek, og til å delta i kunst og kulturliv.»

(Barnekonvensjonen Artikkel 31)

Stavanger
kommune

Verdigrunnlag og overordnede målsettinger

Glede-Opplevelse-Felleskap har vært Stavanger kulturskole sine verdiord siden før forrige planperiode. Verdiordene er nedfelt i våre kvalitetsdokument og skal gjenspeiles i aktivitetene elevene deltar på i kulturskolen og i samarbeidet mellom lærerne og øvrige ansatte i skolen. Kulturskolen skaper fremtiden medborgere der elevene gjennom felleskap i kulturskolens aktiviteter lærer å ta andres perspektiv.

Glede

Skolen skal være et sted for glede.
Et sted eleven går for å utvikle og uttrykke seg,
hvor læringen er preget av kreativitet. Å være elev
ved Stavanger kulturskole skal oppleves som
positivt og meningsfylt.

Opplevelse

Kulturskolens elever skal få
tilbud om å delta på ulike
arrangementer gjennom skoleåret og
gis mulighet til varierte
individuell og
felles opplevelser innen ulike
Kunstneriske uttrykk.

Felleskap

Kulturskolen skal legge
til rette for at hver elev føler
tilhørighet med andre elever ved
skolen. Gjennom
gruppeundervisning og med
prosjektuer, forestillinger,
utstillinger og konserter. I
kulturskolen skal eleven møte
andre med de samme interessene
som en selv.

Menneskesyn i Stavanger kulturskole

Stavanger kulturskole skal etterleve et positivt menneskesyn der alle mennesker anses som unike og likeverdige. Forskjellighet og mangfold anses som en styrke. Vi har tro på menneskets iboende egenskaper og ser på mennesket som et mål i seg selv. Skolen skal kontinuerlig jobbe for at alle skal oppleve mestring og kjenne seg inkludert. Vi i kulturskolens skal vise at vi har tro på eleven og ha ambisjoner på elevens vegne uavhengig av elevens utgangspunkt. Undervisningen skal være tilpasset og preget av sterke og trygge relasjoner. For å sikre aktiv medvirkning til egen læringsprosess, gjennomføres det årlig målsettingssamtale, utviklingssamtale og oppsummeringssamtaler med den enkelte elev i individuell undervisning og kollektivt i gruppefag. Stavanger Kulturskole har ved inngang til planperioden tatt aktivt del i Stavanger kommunes strategi "Samarbeid med barn" og vil implementere verdiene og målene i strategien inn i egne planer.

Nær-Åpen-Nyskapende

I tillegg til skolens egne verdiord, skal Stavanger kulturskole skal legge kommunens felles verdiord til grunn for sin virksomhet. Skolen ønsker å være nær der elevene er i deres lokalmiljø. Relasjonene i organisasjonen skal preges av nærhet og omsorg i alle ledd. Vi skal være nysgjerrige på hverandre og romme ulikheter. De ansatte og elevene skal istandsettes til å stille seg åpen for læring. Det ligger i de praktisk estetiske fag sin kjerne å være nyskapende. Likevel må skolen søke nye måter å formidle undervisning på og være initiativtaker til mer tverrfaglig samarbeid både internt og eksternt.

"Kulturskolen bygger på et humanistisk menneskesyn og på samfunnsverdier som fellesskap, ytringsfrihet, menneskeverd og demokrati" - (Rammeplan for kulturskolen).

Stavanger
kommune

En skole med yrkesstolthet og store ambisjoner

Stavanger kulturskole skal

- være synlig for alle innbyggere i kommunen
- være et tilgjengelig førstevalg for alle barn og unge som ønsker å utforske og fordype seg innen dans, teater, musikk og visuelle kunstfag
- være en skole for livslang læring og tilby undervisning preget av kvalitet i alle ledd
- være en tradisjonsbærer for kulturuttrykk samtidig som nye fag og uttrykk utforskes og innlemmes
- styrke elevenes evne til kritisk refleksjon og selvstendige valg
- gi fordypningsmuligheter som kan danne grunnlag for videregående og høyere utdanning innen kunst- og kulturfag
- i samarbeid med skoleverket bidra til et helhetlig kunst- og kulturfaglig tilbud til alle barn og unge
- være en pådriver til å styrke kulturell kompetanse og utfoldelse blant innbyggerne i og utenfor kommunen
- være en regional spydspiss innen fordypningsarbeid og talentutvikling for elever i alle skolens kunstfag
- i samarbeid med kulturlivet tilby kunst- og kulturfaglig støtte til opplæring og formidling til hele lokalsamfunnet
- være en attraktiv arbeidsgiver og tiltrekke seg høyt kompetente pedagoger og utøvere
- drives etter prinsippene om profesjonelle læringsfellesskap der raushet, tillit og åpenhet legges til grunn

Sammendrag hovedsatsninger i planperioden

Nærvær og synlighet (s. 15)

- øke Kulturkarusell i SFO-tid med 1.5 årsverk slik at tilbudet kan gis på alle skoler som har lokalteter
- starte skolekorps på Finnøy
- starte flere skolekor
- styrke dirigentressursen i aspirant- og juniorkorps og øke antall elevplasser i skolekorpsene
- bygge opp tilbudene ved kulturskolestasjonene (tidl. Kommunedelskulturskolene)
- bli synlig for alle innbyggere i kommunen gjennom markedsføring, utadrettede tiltak og samarbeid

Fordypningsprogram i alle fag (s. 19)

Stavanger kulturskole ønsker å ta et regionalt ansvar og gi talenter i regionen et godt fordypningstilbud innen alle skolens fag slik at elever som vil kan rustes til å kunne søke høyere utdanning innen sitt fag. Et slikt regionalt og interkommunalt samarbeid kan gi positive ringvirkninger for aktuelle elever og regionen som helhet.

Utvikling av kjernefagene og nye undervisningsformer (s. 23)

Utvikle kvaliteten, utnytte kapasiteten og sikre uttrykksbredden i kjernefagene samt utforske nye tilbud som kortkurs, voksenkurs og drop-in tilbud.

Inkludering, mangfold og ungdomskultur (s. 24):

- initiere til økt samarbeid og kunnskap om ungdomskultur.
- nå nye brukere og øke skolens relevans

Attraktiv arbeidsplass (s. 26)

- kompetansetiltak og profesjonelle læringsfellesskap
- samarbeid med UIS og videregående skole

Initiere og invitere til samskaping (s. 27)

- kulturskolen som del av laget rundt barnet
- kulturskolen som kunstfaglig ressurscenter internt i kommunen
- kulturskolen som bindeledd i utdanningsløpets overganger
- utforske og styrke tilbud innen kunstterapi, danseterapi og musikkterapi

Kulturskolen i et bærekraftperspektiv

Kulturskolen er en viktig aktør til å bidra til bærekraftige samfunn, styrking av demokratiet og til ivaretagelse av den immaterielle kulturarven. Kulturskolen vil være en pådriver for lokal og samhandling rundt følgende bærekraftsmål:

God helse og livskvalitet

Kulturskolen kan være en trygg arena for deltakelse og integrering i samfunnet. Utøving av kunsthåndverk kan i seg selv by på direkte helsefremmende effekter både fysisk og psykisk. Alle barn har ulike mestningsarenaer. Gjennom å bruke egne evner og finne eget uttrykk, styrkes selvfølelsen og psykisk helse. Kulturskolen bidrar til gode hverdagsliv fra vugge til grav med undervisningstilbud for de yngste til de eldste.

God utdanning

I kulturskolen lærer barn og unge toleranse for ulike kulturer og uttrykk. Kunstfagene representerer vår immaterielle kulturarv og muliggjør innholdsrike liv uten unødig materielt forbruk. Kunstutøvelse bygger broer på tvers av språk og verdenssamfunn. Kultur er i seg selv bærekraft og mangfold. Stavanger kulturskole ønsker å være en ressurs for å styrke bruken av og kunnskapen om kunsthåndverkene i kommunen.

Mindre ulikhet

Kulturskolen skal ha en struktur og tilby aktiviteter som fremmer deltagelse av alle grupperinger slik at rettigheten til å kunne delta i kunst- og kulturlivet blir reell. På den måten bidrar Stavanger kulturskole til samskaping og inkludering. Vi har friplasser og tilbyr tilrettelagt undervisning. Vi ønsker i planperioden å forsterke mangfoldet i elevmassen ved kulturskolen og gjøre skolen så tilgjengelig og samfunnsaktuell som mulig.

Bærekraftige byer og lokalsamfunn

Stavanger kulturskole ønsker i planperioden å bygge opp om undervisningsaktiviteter ute i kommunedelene. Samtidig legger skol en til rette for at barn og unge kan delta på tvers av kommunedelene og alderstrinn i gruppeundervisning og fremføringer. Gjennom kulturskolens aktiviteter dannes også nettverk av foreldre og fagpersoner. Kulturskolen er en viktig bærer av vår kulturarv og vil også fokusere på bærekraftig kjøp og bruk av undervisningsmaterialer og ressurser. Redusert transport for ansatte og elever er også noe skolen må fokusere på.

Hovedsatsninger 2023-2027

1. Nærvær og synlighet

For at så mange barn og unge som mulig skal få mulighet til å ta del i kulturskolens tilbud, bør undervisningen i størst mulig grad skje i deres nærmiljø. Gjennom deltakelse i kulturskolens tilbud bygges det tilhørighet og fellesskap på tvers av trinn og klasser. Når kulturskolen er tilgjengelig i nærmiljøet, senkes terskelen for deltakelse.

Følgende undervisningstilbud må satses på og bygges ut i planperioden for å bygge nærvær og gjøre kulturskolen mer tilgjengelig:

Kulturkarusellen for alle

Kulturkarusellen er et populært undervisningstilbud til 1. og 2. klassinger, gitt i SFO-tiden på barneskoler i hele kommunen. Gjennom dette tilbudet gis elevene mulighet til å bli kjent med ulike uttrykk innen musikk, dans, teater og visuelle kunsthøg. Der er ved planperiodens start nærmere 200 barn på venteliste til Kulturkarusellen. Gjennom brukerundersøkelsen til temaplanen melder foreldre inn at det oppleves som en skjevfordeling at det ikke tilbys kulturkarusell ved alle skoler. Årsaken til at det ikke er tilbud på alle skoler er mangel på lønnsmidler til flere lærerstillinger samt at ikke alle skoler har ledige eller egnede rom til tilbudet.

Mål: Kulturkarusell på alle skoler

Stavanger
kommune

Skolekorps og skolekor

Stavanger har 5 skolekor og 21 skolekorps med dirigent lønnet gjennom kulturskolen. Korene og korpsene er viktige arenaer for fellesskap og kunstfaglig utfoldelse i barn og unges lokalmiljø.

Skolekorene mottar 15% dirigentressurs fra kommunen. Kulturskolen opprettet høsten 2022 nytt skolekor på Lassa, som i oktober 2022 allerede teller over 50 korister. Kulturskolen ønsker å opprette flere skolekor. Kor krever ikke instrumenter og utstyr - alle har en stemme og sangen er en lett inngangsport til musikk for mange barn.

Skolekorpsene mottar 24% dirigentressurs + 5.55% ekstra dirigentressurs fra kommunen. Flere av skolekorpsene kjøper i dag ekstra undervisningsressurser både til dirigenttimer og instruktører utover ressursene som finansieres av kommunen. En bør styrke dirigentressursene i aspirant- og juniorkorpsene. Ikke minst er det viktig med god spredning av tilbudet. Det må derfor settes av midler til å opprette et nytt skolekorps på Finnøy. Det bør også vurderes å styrke ressursene til de største korpsene med medlemmer over 100 musikanter i tillegg til å bistå korpsene som sliter med rekruttering i ulike faser.

Øke antall skolekor. Starte skolekorps på Finnøy.
Øke dirigentressursen til aspirant- og juniorkorpsene.

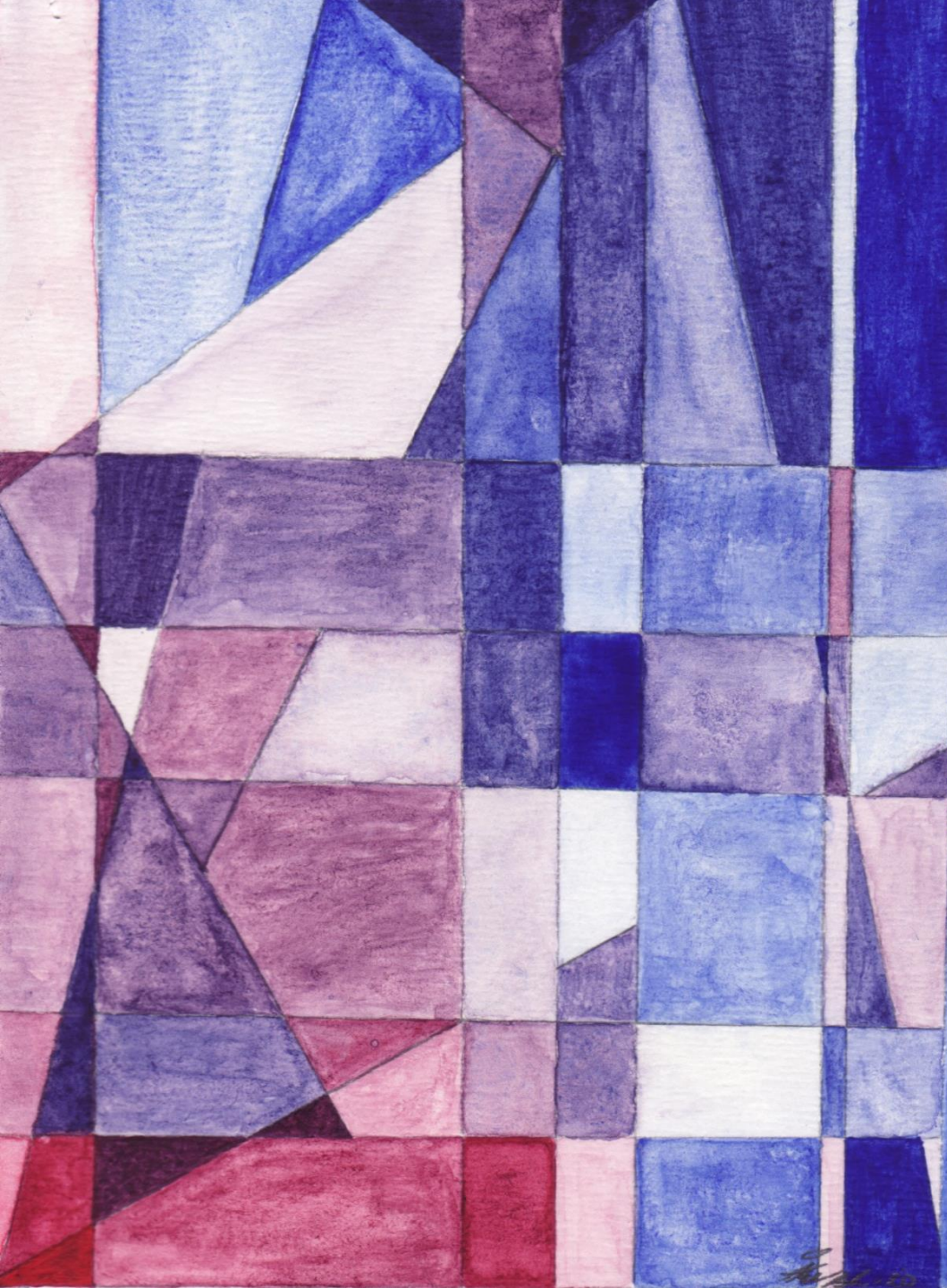

Foto: Øyvind Andersen

Foto: Anne-Lise Norheim

Kulturskolestasjoner

I forrige planperiode ble Hundvåg bydelskulturskole ferdigstilt. Ytterligere to bydelskulturskoler planlegges ferdigstilt i Kvernevik og på Vaulen i kommende periode. Begrepet bydelskulturskole skiftet ved kommunesammenslåingen navn til kommunedelskulturskole. I denne planperioden tar vi i bruk betegnelsen kulturskolestasjon. Ved kulturskolestasjonene gis undervisning i kulturskolefag utover kulturkarusell, korps og kor ute i kommunedelene. Dette gjelder, dans, visuelle kunsthøgskole, teater, piano, salgverk og gitar. På sikt kan det gis undervisning i flere fag ved nok søkere lokalt. I tillegg må det sikres et bærekraftig og variert tilbud til elever bosatt på Finnøy og Rennesøy. Det er lange ventelister til Jåtten kulturskolestasjon, og en må se på hvor det er best å videre bygge ut kulturskolens tilbud i den helt sørlige delen av kommunen. Presset på dansesalene i Bjergsted er stort. Derfor må en også se på muligheter for flere dansesaler med egnede dansegulv i flere deler av kommunen.

Bygge ut undervisningstilbudene ved eksisterende og nye kulturskolestasjoner i kommunedelene.

Synlighet

For at kulturskolen skal være et reelt valg for barn og unge, er det viktig at så mange som mulig i Stavanger kjenner til kulturskolens eksistens, lokaliteter og undervisningstilbud. Altfor mange angir i dag at de ikke kjenner til Stavanger kulturskole. I planperioden skal det utarbeides en

synlighetsstrategi for **Stavanger Kulturskole**. Målet er at tilnærmet alle innbyggere bosatt i Stavanger kommune skal vite hva Stavanger Kulturskole er, hvor vi har aktiviteter samt hvilke undervisningstilbud som tilbys.

Synlighet skapes gjennom markedsføring, samarbeidsprosjekter og egen utadrettet virksomhet. Omdømme skapes gjennom jevnlig høy aktivitet og satsning på kvalitet. I 2019 ansatte skolen en egen produsent med ansvar for markedsføring og utadrettet virksomhet. Denne stillingsressursen bør økes på sikt. Det må også satses på kompetanse innen ekstern og intern kommunikasjon.

Til byjubileet i 2025 gjennomfører Stavanger kulturskole et prosjekt der alle 3. klassinger i kommunen får synge med kulturskolen og Stavanger Symfoniorkester i en konsertrekke med skole- og familiekonserter i Stavanger Konserthus.

Stavanger kulturskole har gjennom flere år vært del av Fiks Ferrigge Ferie. I 2022 var kulturskolen del av tilbudet i Sommer i Folkehallene, noe vi ønsker å gjenta kommende år. Videre deltar vi på messer for fritid og frivillighet. Kulturskolen skal også utarbeide modeller for Pop-Up kulturskole, kortkurs og Drop-in tilbud.

Kulturskolen – synlig for alle

2. Fordypningsprogram i alle fag

Stavanger Kulturskole som regionalt kraftsenter innen fordypning og talentutvikling

Stavanger Kulturskole har i flere år driftet et av landets mest vellykkede talentprogram innen musikk. Skolen er også i gang med et pilotprosjekt for regional talentutvikling innen dans. I planperioden skal vi se på modeller og muligheter for fordypning og talentutvikling innen teater og visuelle kunsthøgskolefag

Musikk

Unge talenter Bjergsted drives i samarbeid med UIS med støtte fra Talent Norge og er for elever innen klassisk- og jazzmusikk fra hele fylket. I tillegg til UtB har kulturskolen fordypningsprogram der elever får utvidet individuell undervisningstid og deltakelse i fordypningsgrupper. Skoleåret 2022/2023 er det satt av 34 elevplasser som får 30 minutter, kontra ordinære 20 minutters undervisningstime. Dette antallet elevplasser med utvidet undervisningstid bør økes til 100. En slik økning må gjøres uten at det går på bekostning av eksisterende elevplasser.

Innen klassisk musikk ble det høsten 2022 opprettet et fordypningstilbud i sang. Dette tilbudet blir videreført og videreutviklet i planperioden.

Stavanger kulturskole ansatte våren 2022 en avdelingsleder med ansvar for rytmisk musikkundervisning. Denne satsningen ble gjort i bakgrunn for behovet for mer spisset undervisningstilbud med tydeligere skille innen klassisk og rytmisk musikk, i tillegg til den brede undervisningen som gis i kjernetilbudet. I denne spissingen ligger et økt fokus på improvisasjon, låtskriving, musikkproduksjon og besifringsspill for elever på rytmisk musikk. Dette er ikke minst viktig for å kunne rekruttere vokalist, pianist og gitarist til bandene både i Bandskolen og UtB Jazz. I tillegg til å videreføre tilbudet låtskriverkurs, ønsker en også å utvikle et tilbud for eksisterende elever i musikkproduksjon av elektronisk musikk. Det blir også viktig å styrke profilen og rekrutteringen til SAUS (Stavanger og Sandnes Ungdomsstorband). For å synliggjøre det rytmiske musikktilbudet ved Stavanger Kulturskole, blir det sentralt å opptre hos og samarbeide med eksterne parter som Bydelshusene, Metropolis, UKM og en rekke festivaler. En må også styrke improvisasjon og lekbasert musikkutøvelse i alle kulturskolens musikktilbud, slik at alle unge får mulighet til å utforske disse uttrykkene.

Dans:

Stavanger kulturskole hatt talent/fordypningstilbud i dans siden høsten 2007, siden da har tilbudet både utviklet og utvidet seg. I dag tilbyr skolen mulighet for fordypning i ballett fra 3.klasse og i jazzdans fra 5.klasse, i tillegg ballettprogram (fra 5.klasse) og Dansekompani UNG fra 7.klasse. Dansefeltet favner bredt og Stavanger kulturskole ønsker å være en skole som gir gode forutsetninger for barn og unge som ønsker å satse på dans i vår region, hvilket er bakgrunnen for skolens initiativ til å starte pilotprosjektet *Talent Dans Rogaland* (TaDa). TaDa er et regionalt talentprogram i dans med to underkategorier; Regional Ballettsatsing og Regionalt Ungdomskompani, og er et samarbeid med Stavanger konserthus og UiS (Fakultet for utøvende kunsthøgskole), regionale kulturskoler som Sandnes, Time, Strand, Klepp, Randaberg og Sola, i tillegg til RAS. Pilotprosjektet er del av ordningen Inkluderende kulturskoler og er støttet av Sparebankstiftelsen DNB i perioden 2022-24. Regional Ballettsatsing etterstreber å gi danseelevne nok mengdetrening, slik at de kan rustes for å søke seg videre innen ballett. Regionalt Ungdomskompani bygger på Stavanger kulturskoles ungdomskompani (2012-2022), her får elevene mulighet for å jobbe med profesjonelle dansekunstnere/koreografer som medskapende dansere. Målsetting i planperioden er at man sikrer TaDa økonomisk bærekraft, slik at dette arbeidet kan bli en fast ordning og Stavanger kulturskole kan ta en aktiv rolle i regionens talentutvikling også i fremtiden. Stavanger kulturskole arrangerte våren 2022 er Nasjonal konferanse om talentutvikling innen dans i samarbeid med Norsk kulturskoleråd, UiS og Stavanger konserthus. Konferansen var en stor suksess som ønskes gjentatt i kommende planperiode. Vi sonderer også mulighetene for et nordisk samarbeid for ballettundervisning.

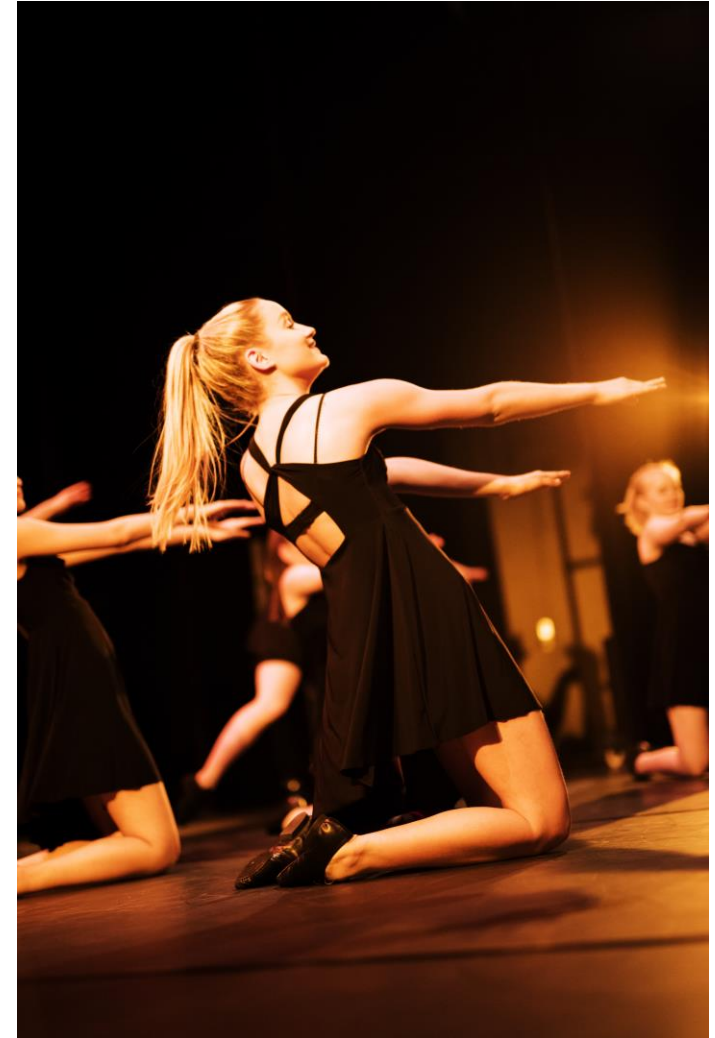

Foto: Anne-Lise Norheim

Teater:

Stavanger kulturskole har gjennom flere år hatt fordypning innen teater gjennom Teaterkompaniet og gjennom DUS programmet (Den Unge Scene). Stavanger kulturskole ønsker å utarbeide en modell for undervisning innen musikal som fordypningstilbud, der elevene også får undervisning innen dans og sang i rullerende grupper. Jubileumsåret 2025 ønsker skolen å sette opp en musikal. For elever som ønsker flere treffpunkt og mer faglig fordypning vil en jobbe for muligheten til å tilby workshops og kurs innen ulike teknikker og teaterformer.

Visuelle kunsthøgskole:

Stavanger kulturskole har ikke fordypningstilbud innen visuell kunsthøgskole. Vi ønsker å utvikle et talentprogram også innen visuelle kunsthøgskole der en ser på ulike modeller for dybdelæring der f.eks. mentorveiledning, helgesamlinger med ateliermuligheter samt samarbeid med øvrige kunstinstitusjoner i kommunen og fylket kan styrke elevens fordypning innen visuelle kunsthøgskole. Stavanger kulturskole vil jobbe med porteføljearbeid og ekstra veiledning for elever som ønsker å søke høyere utdanning innen kunsthøgskole. Det må også gis mulighet for flerfagsrabatt for elever på visuelle kunsthøgskole etter samme modell som danseelever som går på flere danseparti.

3. Utvikling av kjernefagene og nye undervisningsformer

Kjernetilbudet er ryggraden i Stavanger kulturskole. Det bygger bro fra breddetilbudet til fordypningsprogrammene og er der de fleste elevene finner sitt eget uttrykk og sin kunstneriske identitet. Her er også elevene som ikke ønsker å fordype seg, men som går i kulturskolen fordi det gir glede og fellesskap på fritiden. Utover å jobbe med å sikre jevn rekruttering til både gruppefag som til individuell undervisning, må en også jobbe med kontinuerlig kvalitetsarbeid innen disse fagene.

Kulturskolen har en viktig rolle i å ivareta en bredde av uttrykk innen alle fag slik at de som ønsker lettere finner sin vei til videre fordypning. Samtidig som vi har lange ventelister på piano, må vi også ivareta undervisning innen såkalt truede instrumentfag som obo, orgel, fagott, harpe, bratsj og kontrabass. Det er også viktig med sjangerbredde innen dans, teater og visuelle kunsthøgskolefag og at elevgruppene fylles helt opp.

Kulturskolen ønsker å utforske tilbud for voksne på dagtid. Vi ønsker også å utforske drop-in tilbud i helger og flere typer kortkurs innen alle fag. Det blir også viktig å utforske det digitale læringsmiljøet.

For å senke terskelen for deltakelse i kjernetilbudet bør en også jobbe med prosjekter for økt funksjonsmangfold i flere fag.

4. Inkludering, mangfold og ungdomskultur

Stortingsmelding 18 “*Oppleve, dele og skape*” (Kulturdepartementet 2021, s. 68) angir viktigheten at av kulturskolen gjør seg relevant ved å speile mangfoldet i de kulturelle uttrykkene i samfunnet. Kulturskolen må jobbe for å bryte ned tersklene som gjør det krevende for barn og unge til å delta i kulturskolens tilbud. Skolens undervisning skal også *bidra til å styrke barn og unges dannelse, fremme respekt for andres kulturelle tilhørighet og være et bidrag til å utvikle egen livskompetanse* (Strategi Mangfold, inkludering og innenforskap 2022). Kulturskolen skal etterstrebe å nå nye brukergrupper og sørge for at alle skal få en reell mulighet til å delta i kulturskolens tilbud.

Stavanger kulturskole har allerede en sammensatt elevmasse der en rekke sosiale lag og nasjonaliteter er inkludert. Ikke minst er kulturskolen viktig for elever som kanskje ikke kjenner tilhørighet og mestring i andre fritidstilbud og fag. Det er derimot likevel geografiske områder og sosiale grupper i Stavanger kulturskolen ikke helt når ut til. Det krever at vi går mer i dialog med innbyggerne i ulike deler av kommunen samt henter kompetanse fra aktører som jobber med brukergruppene vi ikke når. Vi må undersøke hvordan våre fag kan gjøres aktuelle for nye brukergrupper og hvordan kulturskolen kan oppleves relevant for flere. Stavanger kulturskole mottok svært mange positive tilbakemeldinger på at elever og foresatte opplever skolen som svært inkluderende der elevene opplever sterk tilknytning til et større fellesskap. Kulturskolen er en viktig mestringsarena og møteplass for barn og unge med kreative interesser fra hele kommunen.

Ungdomskultur

Handlingsplanen til Stavanger kommune sin kulturplan 2018-2025 angir at kommunen skal *kartlegge og evaluere kommunens kulturtilbud til barn og unge, lage kulturplan for ungdom, og utrede hvordan kulturtilbudet i barnehagene kan styrkes. Arbeidet skal være i tråd med nye statlige føringer i kommende stortingsmelding for barne- og ungdomskultur.*

Stavanger kulturskole vil gjerne delta aktivt i dette arbeidet og ønsker å initiere et dialogforum internt i kommunen for å kartlegge muligheter for samarbeid og for å se hvilke tilbud ungdommen savner. Arbeidet må også sees i lys av kommunens oppfølging i forhold til Stortingsmelding 18 «*Oppleve, skape, dele — Kunst og kultur for, med og av barn og unge*».

Stavanger kulturskole ønsker i større grad å bli en sosial møteplass for ungdom, og ønsker derfor å utrede muligheten for å drive kafé på ettermiddagstid for elevene i Stavanger kulturskole. Videre vil vi se på muligheter for økt samskaping for ungdom der de kan skape egen kunst i kulturskolens lokaler, der lærerne periodevis inntreer mer som veiledere og mentorer for elever innen flere fag.

5. Kulturskolen som attraktiv arbeidsplass

Stavanger kulturskole er og skal være en arbeidsplass som tiltrekker seg lærere med høy pedagogisk og kunstnerisk kompetanse. I forrige planperiode deltok skolen i utviklingsprogrammet Kulturskolebasert Vurdering for læring. I planperioden 2023-2027 vil skolen fokusere på arbeid for å styrke elevmedvirkning og synlig læring. Ledelsen skal også legge til rette for å bygge profesjonelle læringsfellesskap gjennom lærende møter, lærende samtaler og en tilbakemeldingskultur preget av raushet, trygghet og åpenhet. Kulturskolen har en møtestruktur med jevnlig personalmøter, teammøter, plandager og fagdager. En felles kompetanseplan er under utarbeidelse, der noen av de første fokusområdene er relasjonskompetanse, klasseledelse og spesialpedagogikk. Det skal også settes fokus på nybegynneropplæring og undervisning i grupper for de yngste for å styrke fellesskapsfølelsen ytterligere.

Da kulturskolen ikke har assistenter, miljøarbeidere og spesialpedagoger slik som i ordinær grunnskole, har kulturskolen fokus på å bygge kunnskap innen spesialpedagogikk i hele personalet. Vi ser behov for flere spesialpedagoger som kan gå inn og veilede lærerne slik at de lettere kan inkludere flest mulig i sin undervisning.

Kulturskolen reviderte våren 2022 sin samarbeidsavtale om praksisundervisning med Universitetet i Stavanger, fakultet for kunstfag. Arbeidet om å styrke rammene for praksisundervisning vil bli evaluert og videreført i i planperioden. Videre vil Stavanger kulturskole sonde muligheter for å bli universitetskulturskole og for forskning på kulturskolefeltet. Som del av Bjergsted samarbeidsutvalg vil kulturskolen også være en pådriver for å fronte Bjergstedparken som kulturfaglig kunnskapspark i tillegg til kulturpark. I dette ligger samarbeid om konferanser, kursholdere og foredrag. Vi har også samarbeid med videregående skole om undervisning i musikk. Dette kan på sikt bli utvidet til dans.

6. Fremtidens kulturskole som aktør i samskapingskommunen

KS og Norsk Kulturskoleråd utarbeidet i 2019 rapporten "Fremtidens kulturskole" som beskriver kulturskolens rolle i lokalsamfunnet og hvordan skoleslaget kan holde seg attraktiv og relevant for fremtiden. Kulturskolen må sees i et større perspektiv og det må stimuleres til tverrfaglig samarbeid både internt og eksternt i kommunen. Kulturskolen er en viktig bidragsyter til "Det gode liv" i Stavanger Kommune.

Laget rundt barnet

Stavanger kulturskole har jevnlig dialog og samarbeid med barneverntjenesten, Johannes læringssenter og BUP for å kunne tilrettelegge for prioritering til elevplass til barn og unge i krevende livssituasjoner og for å gi informasjon om friplasser. En rekke elever i Stavanger kulturskole kommer til undervisning med særskilt behov for tilrettelegging uten at lærer og avdelingsleder har fått informasjon om dette. Kulturskolen har ikke samme tilgang til taushetsbelagt informasjon om eleven som grunnskoler og barnehager har. Elever som i grunnskolen får ha assistent i undervisningen, kommer til kulturskolen uten denne type ekstraressurser. Kulturskolens lærere har ikke assistenter og spesialpedagoger til å bistå i undervisningen. En lærer kan stå alene med en gruppe på 20 elever hvor 4-5 av elevene til daglig har assistent i grunnskolen.

Kulturskolen har behov for mer støtte og involvering fra oppvekstsektoren i kommunen. Samarbeidet med den enkelte skole må styrkes og det må koordineres et mer helhetlig grep for å unngå store lokale ulikheter. En må se på muligheter for mer informasjon om støttekontakt, personlig assistanse og kjøring av elever med spesielle utfordringer. Kulturskolen tar ofte selv initiativ til samarbeid, men vil bli betydelig styrket av et mer tydelig eierskap av oppvekstfeltet som helhet. Slik vil en også kunne kartlegge løsninger og utfordringer barn og unge har ovenfor deltakelse i kulturskolens tilbud som de ikke har i ordinært skoleverk.

Kulturskolen som ressurs inn mot fagfornyelsen og praktisk-estetiske fag i grunnskole, SFO og barnehage

Kunnskapsdepartementet angir i strategien *“Skaperglede, engasjement og utforskertrang. Praktisk estetisk innhold i barnehage, skole og SFO»* (2019) at kommunen må ta ansvar og bringe kulturskolen inn i samarbeid med skole, barnehage og SFO for å sikre at alle barn og unge skal få likeverdige muligheter til å delta i kulturopplevelser og utforske egen utfoldelse i kulturfagene.

Stavanger kulturskole har aktiviteter med høyt utdannet personell i SFO-tiden gjennom Kulturkarusell, skolekorps og skolekor. Ved Kvernevik skole deltar kulturskolen skoleåret 2022-2023 med en ukentlig time kulturkarusell-undervisning for hele 2. trinn. Heldagsskoleprosjektet i Kvernevik utvides til skoleåret 2023-2024. Kulturskolen ønsker da å få vesentlig større plass og å hente inspirasjon fra Kulturdagen, etter modell fra Trondheim kulturskole.

Stavanger kulturskole er lite synlig i ungdomsskolen. Elever fra ungdomsskolen besøker kulturskolen gjennom produksjoner i regi av Den kulturelle skolesekken. I planperioden ønsker Stavanger kulturskole å se på muligheten for å initiere et valgfagssamarbeid innen praktisk estetiske fag i ungdomsskolen. Dette kan være prosjektbasert undervisning innen flere fag. Til sammenligning får elever i videregående skole godkjent kammermusikkundervisning ved Stavanger kulturskole som del av sin videregående opplæring.

Kulturskolen som kunstfaglig ressurscenter

Stavanger kulturskole ønsker å være et ressurscenter for grunnskole og barnehage. Våren 2025 inviteres alle barneskoler med i et prosjekt der alle kommunens 3. klassinger synger med kulturskolen og Stavanger Symfoniorkester i anledning 900-årsjubileet. Som oppkjøring til dette vil det kjøres kurs i grunnleggende sang- og stemmebruk for pedagoger i grunnskolen. Stavanger kulturskole ønsker også å være en pådriver for at Stavanger kommune søker om status som Syngende kommune i planperioden. Videre vil Stavanger kulturskole se på mulighet for å være en synlig og mer aktiv arena for oppvekst- og utdanningsfeltet under Skolemøtet. Kulturskolen huser årlig kurs i samarbeid med Norsk Kulturskoleråd og fasiliteter høsten 2022 egne fagfora på tvers av kulturskolene i Rogaland.

Kulturskolen som mulig styrkende bindeledd i oppvekstløpets overganger

Flere skoler har tidligere år kjøpt tjenester fra Stavanger Kulturskole der en har benyttet kulturskolelærere inn mot felles revyer og prosjekter på tvers av klassetrinn og skoler. Dette har for eksempel vært skolerevyer der barneskole-elever skal bli kjent før overgangen til ungdomsskolen. Det er også mulig å gjøre prosjekter etter modell fra Sandnes kommune, der de eldste barna i barnehagene synger sammen med 1.klassinger på skolene de skal begynne på. Stavanger kulturskole kan være en viktig bidragsyter til fellesprosjekter som skal lette overganger fra barnehage til barneskole og fra barneskole til ungdomsskole. Stavanger kulturskole er det eneste skoleslaget der barn kan gå i et løp fra de er 0 til de er 19 år.

Kunst- og kulturfag som terapi for de yngste til de eldste

Stavanger kulturskole tilbyr i dag musikkterapi til barnehager, STOLT-avdelinger, eldreheim og til elever i gruppe og individuelt.

Forskning viser at sang har svært stor helseeffekt i demensomsorgen. Musikkterapeuten jobber også med svært syke barn i barnehager der det fokuseres på gode øyeblikk og økt livskvalitet gjennom kommunikasjon og samhandling med musikk.

Stavanger kulturskole tilbyr kulturkarusell ved STOLT-avdelingen på Gausel skole. Det er et ønske å også starte opp tilsvarende tilbud på Eiganes skole. Det er venteliste for elever som ønsker deltakelse i musikkterapi ved hovedbygget i Bjergsted. Undervisningen gis i grupper som band for mennesker med psykisk utviklingshemming og i individuelle timer. Skolen har ingen øvre aldersgrense på dette tilbudet og det er vanskelig å gi brukerne et tilsvarende tilbud i kommunen når de blir så voksne at det er på tide å gi plass til yngre brukere. Stavanger kulturskole er en viktig aktør i styrkingen av gode hverdagsliv, laget rundt barnet og til inkludering av ulike brukere i kommunen.

Vi ønsker å være en pådriver for økt bruk av musikkterapi i kommunen og legge til rette for kompetansehevende treffpunkt for de få musikkterapeutene som jobber i kommunen for å stimulere til økt samarbeid mellom virksomheter i kommunen som tilbyr musikkterapi. Høsten 2022 startet Stavanger kulturskole opp gratistilbudet "Helsekor" i samarbeid med Bo og Aktivitet psykisk Helse. Tilbudet finansieres av egen ramme og det jobbes med å skaffe ekstra finansiering slik at tilbudet ikke går på bekostning av musikkterapi for yngre brukere.

I planperioden ønsker kulturskolen å utforske terapitilbud innen andre kulturfag. Dette kan gjelde kunstterapi og danseterapi.

Kostnadsoversikt mulige nye tiltak

Flere av tiltakene angitt i temaplanen kan gjøres innenfor eksisterende ramme. Samtidig er der en rekke satsninger som enten vil kreve omprioriteringer innen gjeldende ramme eller styrket budsjett. Stavanger kulturskole har praksis med å søke eksterne utviklingsmidler og å finne nye samarbeidspartnere som kan bevilge støtte til ulike tiltak. Skolen kan også se på mulighet til å søke private sponsorer om midler til enkelte prosjekter. Noen tiltak vil også være selvfinansierende (voksenkurs og kortkurs). Tiltak som enten krever omprioritering innen gjeldende ramme eller styrket budsjett er:

Tiltak	Beregnet årlig kostnad
Kulturkarusell på alle skoler	1.4 mill.
Skolekorps på Finnøy	250 000kr
3 nye skolekor knyttet til kommunedelskulturskolene	400 000kr
Styrking ressurs aspirant/juniorkorps skolekors	1.8 mill.
66 ekstra plasser med 10 minutter styrking spilletime	550 000kr
Videreføring av TaDa (fordypning dans) fra 2024	500 000kr
Fordypning teater og visuelle kunsthøgskole	750 000kr
SUM	5.65 mill.

Statistikk elevtall oppstart forrige periode, 2022 og måltall for 2027

Tilbud	Elevtall 2012	Måltall 2022 forrige plan	Elevtall 2022	Mål 2027
Musikk fra livets begynnelse	50	100	30	80
Musikklek	40	90	37	70
Barnedans og barneballett	91	Nytt fag	123	150
Kulturkarusell 1 og 2 klasse	600	900	464 *	700
Instrumentalopplæring	594	Øke med 460	566	800
Elevplasser korps	570	Øke med 200	677	677
Dans	600	Øke med 200	932	1100
Visuelle kunstfag	90	Øke med 100	172	200
Teater	229	Øke med 16	183	224
Instrumental 30 minutter	Annen ordning	Annen ordning	34	100

* Grunnet innføring av 2-lærersystem

Litteraturliste

Kulturskolemanifest

Rammeplan for kulturskolen

Stortingsmelding 18 Oppleve, skape, dele (Ungdomskulturmeldingen)

Strategi samarbeid med barn (Stavanger kommune)

Strategi mangfold med fordypning

På vei mot Fremtidens kulturskole

Skaperglede-engasjement og utforskertrang

<https://www.udir.no/utdanningslopet/kulturskolen/>

Foto: Anne-Lise Norheim